

Sterrenschool De Ruimte in Almere

Een passend gebouw voor een vernieuwend concept

Colofon

Fotografie:

Feenstra Fotografie

Tekst:

Studio Breedveld

Eindredactie en begeleiding:

Gemeente Almere

- Annemarie van der Zee, Vastgoedbedrijf
- Rina van den Boogaard, Communicatie

Stichting Prisma Almere

- Sarah Megens, Communicatie

Vormgeving:

Team Vormgeving, Communicatie
gemeente Almere

Drukwerk:

OBT, Den Haag

April 2015

Sterrenschool De Ruimte
Nimfenplein 1
1363 SV Almere Poort
036 76 71 688
info@sterrenschoolde ruimte.nl
www.sterrenschoolde ruimte.nl

Samen bouwen aan de stad

Almere Poort

In Almere Poort wonen ondernemende mensen. Mensen die letterlijk samen bouwen aan de stad. Je kunt in Almere Poort niet alleen verrassende woningen huren en kopen, het is ook de grootste zelfbouwwijk van Nederland. Dit in combinatie met de ligging aan het water maken het een uniek stadsdeel. Zo kent Almere Poort een mooi strand en een prachtige jachthaven die een scala aan watersportmogelijkheden biedt. Bovendien ligt het stadsdeel tegen de A6 en heeft het een eigen NS-station. Zo ben je altijd dicht bij Amsterdam en 't Gooi.

Homeruskwartier

Sterrenschool De Ruimte bevindt zich in het Homeruskwartier, een unieke en revolutionaire wijk. Het is de grootste woonwijk in Nederland die door de eigen inwoners wordt ontwikkeld en gebouwd. Hier worden woningen gebouwd in particulier opdrachtgeverschap. Grachtenhuizen, woonwerkvilla's, bungalows, tuinhuizen en woontorens. Geschakeld of vrijstaand. Volgens eigen ontwerp of samen met anderen.

Mark Pol
wethouder vastgoed
"Ik ben trots op
het gemeentelijk
Vastgoedbedrijf. Het
is opnieuw gelukt een
prachtig gebouw te
realiseren dat bol staat
van de innovaties."

Een educatief centrum in Almere Poort, toegankelijk voor de hele buurt

Wie het gebouw binnenkomt, merkt het meteen. Sterrenschool De Ruimte is veel meer dan een school. De hal is de centrale ontmoetingsplaats. Leerlingen van De Ruimte checken in via een interactief scherm. Op datzelfde scherm kunnen kinderen, hun ouders en buurtbewoners zien welke activiteiten er op het programma staan.

Mensen van alle leeftijden ontmoeten elkaar en vanuit de hal waaieren ze als vanzelfsprekend uit naar verschillende ruimtes – leslokalen, kinderopvang, buurtcentrum. In het ruime gebouw met het warme kleurgebruik vindt iedereen gemakkelijk en snel zijn of haar weg.

De Ruimte ontwikkelt zich tot een educatief centrum in Almere Poort, toegankelijk voor de hele buurt. Verschillende partners werken nauw samen en geven invulling aan activiteiten in en rond het gebouw. Uniek aan dit concept is niet alleen dat alles is te vinden onder één dak, maar vooral ook dat de coördinatie centraal plaatsvindt.

Het gebouw ligt aan het Homeruspark. Het buitenleven speelt een grote rol bij de activiteiten. Gebruikers van De Ruimte worden actief betrokken bij de natuur en hun omgeving. Nu de nieuwbouw in gebruik is genomen kan De Ruimte doorgroeien en -ontwikkelen.

In deze brochure staan we stil bij de ontstaans-geschiedenis van Sterrenschool De Ruimte. Initiatiefnemers, uitvoerders en gebruikers lichten de bijzondere aspecten toe en steken hierbij hun passie voor de stad, duurzaam bouwen en onderwijs niet onder stoelen of banken.

Leerlingen van De Ruimte checken in via een interactief scherm. Op datzelfde scherm kunnen kinderen, hun ouders en buurtbewoners zien welke activiteiten er op het programma staan.

★ ★
 ★ Fred Molenberg
 directeur Sterrenschool De Ruimte

★ ★ ★ ★ Leerlingen volgen hun eigen leerlijnen en zijn mede-eigenaar van wat ze leren

Vierde dimensie

Een sterrenschool gaat nog een stapje verder dan een brede school. Naast het feit dat alles onder één dak te vinden is, met een gezamenlijke pedagogische visie, is er sprake van één team voor onderwijs, kinderopvang, buurtactiviteiten en beheer van het gebouw. Dit wordt ook wel 'de vierde dimensie' genoemd.

Vakleerkrachten

Bij De Ruimte wordt gewerkt in units van ongeveer honderd leerlingen. Een unit is een afdeling met maximaal vier leerkrachten. Elke leerkracht is mentor van een stamgroep, de vaste groep waar de kinderen in zitten.

Daarnaast krijgen kinderen ook les van gespecialiseerde vakleerkrachten. Een dag van een leerling begint en eindigt altijd in de stamgroep.

Eigen leerlijnen

Leerlingen van De Ruimte volgen hun eigen leerlijnen en zijn mede-eigenaar van wat ze leren. Dit maakt hen heel betrokken en geeft ze een gevoel van verantwoordelijkheid. Aan het eind van de dag kun je vragen: "Wat heb je geleerd?" in plaats van: "Wat heb je gedaan?" Daar zit het verschil.

Gesloten en open ruimten

Voor mij is een belangrijk aspect van het gebouw de wijze waarop gesloten en open ruimten kunnen worden gecreëerd. Door middel van dubbele deuren kun je een lokaal 'open' zetten waardoor zichtlijnen naar de werkruimte op de gang ideaal zijn. Maar voor het geven van instructies kan de leerkracht de deuren sluiten. Ook de vele, grote en lage ramen zorgen voor veel licht en doorblikken.

Gele stoel

De gele stoel in de centrale ruimte is niet alleen voor Sinterklaas of de burgemeester, maar kan door iedereen uitstekend gebruikt worden om uit

voor te lezen. Bij de achterdeur staat een mand met schoenborstels. Als de kinderen na het heerlijk buiten spelen in de modder en de klei binnenkomen, borstelen ze even hun schoenen af.

Digitale tijdperk

Naast gewone boeken en schriften maken leerlingen van De Ruimte gebruik van hun ipads. Het plannen, toetsen en bijstellen van de individuele leerlijnen zou onmogelijk zijn zonder ICT. Daarnaast vindt de school het belangrijk kinderen goed voor te bereiden op het digitale tijdperk.

Betrokken ouders

Ouders delegeren veel opvoedkundige en onderwijskundige taken aan de school. Daarom is goed geïnformeerd worden en meedenken over de ontwikkeling van hun kinderen heel belangrijk. Van ieder kind wordt een portfolio bijgehouden. Drie keer per jaar vindt er een portfoliogesprek plaats. Voor ouders maar ook voor bewoners, instellingen en bedrijven uit de buurt zijn er allerlei mogelijkheden om actief te zijn bij De Ruimte.

Vrije keuze vakanties

Sterrenschool De Ruimte biedt de mogelijkheid om af te wijken van de reguliere schoolvakanties. Dit gebeurt altijd in overleg met de school, aan de hand van een voorstel voor de vakantieplanning als het schooljaar begint. Het vijf gelijke dagen model met lestijd van vijf uur en een kwartier per dag wordt in de eerste fase gehanteerd. Daarna worden andere modellen op hun waarde bekeken.

Ashley:
"We doen veel leuke dingen met school. Zo hebben we meegedaan aan het schoolschaaktoernooi. We krijgen kookles en we hebben zelfs een bar."

Itaayhi:
"Op deze school is rekenen één van mijn lievelingsvakken, omdat de meester op een leuke manier lesgeeft. Het digibord en de iPads helpen ons ook goed."

★ ★
 ★ Leerlingen
 Sterrenschool De Ruimte
 ★ ★

Kamiel:
"We hebben nu gymles in het gebouw zelf en hoeven niet meer een heel eind te lopen, dat is fijn. We hebben twee aparte gymlokalen. Eén voor atletiek en turnen, en één voor balspellen. Mijn lievelingssport? Voetbal!"

★
★
★
 Ingrid Duran en Anko Kuyt
 projectleiding vanuit het Vastgoedbedrijf van de gemeente Almere

★ ★ ★ De smartflower is een geweldige eye-catcher, die duurzaamheid zichtbaar maakt

Zuinig met energie

De gemeente en Prisma hebben extra geïnvesteerd in duurzaamheid. De ventilatie in het gebouw past zich aan aan de behoefte, aan het aantal mensen dat aanwezig is. De verlichting wordt in de meeste ruimtes aangeschakeld door bewegingsmelders. Waar daglicht is, is de verlichting gedimd. Voor de verlichting op de gevel is gebruik gemaakt van led-verlichting. De buitengevel, het dak en de vloeren zijn extra geïsoleerd, zodat warmteverlies beperkt blijft. Bovendien heeft het gebouw energiezuinige laagtemperatuurverwarming middels vloer- en luchtverwarming. Alle buitenramen zijn voorzien van HR++ glas, dat een zeer hoge isolatiewaarde heeft. En de constructie van het gebouw is voorbereid op de plaatsing van zonnepanelen.

Beperking geluidsoverlast

De twee gymlokalen op de tweede verdieping zijn zo gebouwd dat geluidsoverlast tot een minimum is beperkt. De speciale opbouw van de vloerconstructie en isolatie voor-

komen trillingen door het gebouw. Voor gebruik buiten de openingstijden van het gebouw zijn de gymlokalen ook direct vanaf buiten toegankelijk met een eigen entree.

Licht, ruimte en zichtlijnen

Het gebouw is samen met de gebruikers ontworpen. De architect heeft een compact gebouw gerealiseerd met mooie zichtlijnen, veel lichtinval en ruimte. Ook met volledige bezetting zal het gebouw ruimte ademen.

Educatie energieverbruik

In de centrale hal van De Ruimte heeft de gemeente een scherm gemonteerd waarop het actuele energieverbruik van het gebouw af te lezen is. We willen graag laten zien hoe zuinig het energieverbruik is. Zie het als een educatief element. Leerlingen kunnen ook zelf aan de slag en een nieuwspagina maken voor op het scherm.

Smartflower

Een andere manier om duurzaamheid zichtbaar te maken, is de smartflower, de bloem van zonnepanelen die zichzelf uitklapt en meedraait met de zon. Vanaf de voorzijde van het gebouw is dit een geweldige eye-catcher, die voldoende energie opwekt om de verlichting van zestien lokalen het hele jaar te laten branden.

Open en toch veilig

Het gebouw heeft een open uitstraling. Toch is er rekening gehouden met de veiligheid. Ruimten voor opvang kunnen worden afgesloten en wanneer er wordt aangebeld zien de leidsters op een scherm via de intercom wie er voor de deur staat en kunnen zij op afstand de deur openen.

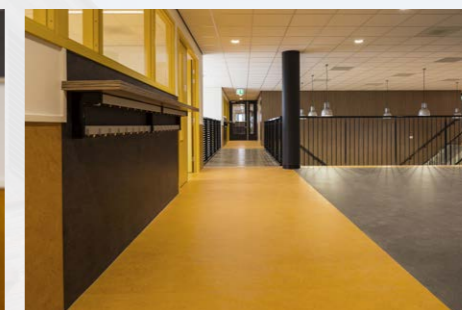
Geweldige kans

Het is geweldig dat we de kans hebben gekregen om dit unieke project neer te zetten en ontzettend leuk om nu te zien hoe er met plezier gebruik van wordt gemaakt.

Partners Sterrenschool De Ruimte:

EtuConsult

Projectgegevens

Sterrenschool De Ruimte omvat lokalen en ruimten voor primair onderwijs, kinderopvang, buurtontmoeting en twee gymlokalen.

Stichtingskosten: €7,5 miljoen, inclusief extra duurzame maatregelen

Bruto vloeroppervlak: 4388m²

Bouwtijd: 15 maanden

Oplevering: februari 2015

Opdrachtgever: Gemeente Almere

Projectleiding: Vastgoedbedrijf gemeente Almere

Architect: Leijh, Kappelhoff, Seckel, van den Dobbelsteen Hengelo

Aannemer: SMT Bouw en Vastgoed

Installaties: Hollander Techniek Almere en MIT Almere

★ ★ ★
 ★ *Radboud Seckel, architect*
 ★ *Leijh, Kappelhoff, Seckel, van den Dobbelsteen, architecten*

Gebruikers van het gebouw kunnen plezier van elkaar hebben maar ook hun eigen gang gaan

Divers gezelschap

Sterrenschool De Ruimte in het Homeruskwartier in Almere Poort is ontworpen om een fijn thuis te zijn voor een heel eigentijdse basisschool, maar ook voor kinderopvang en wijkvoorzieningen. Verder biedt het complex huisvesting aan twee moderne gymlokalen. Kortom: een heel divers gezelschap van jong tot oud. En al deze gebruikers moeten plezier van elkaar hebben en toch ook hun eigen gang kunnen gaan.

Centrale hal

LKSVD heeft voor deze 'Living-Apart-Togethers' een uitgelezen ontsluitingsstructuur ontworpen. Hierdoor kun je vanuit de centrale hal rechtstreeks naar je eigen ruimten, kun je je eigen gang gaan en hoef je nooit een ander te hinderen. Toch kun je elkaar ook goed opzoeken. De centrale hal smeedt de hele gemeenschap aaneen. En zo ontstaat de unieke situatie die het gebouw tot een echte Sterrenschool maakt!

Ruimten lopen in elkaar over

Sterrenschool De Ruimte bevat veel ruimten die in elkaar overlopen. Daardoor kun je geconcentreerd leren maar ook samen met anderen aan een opgave werken.

Comfortabele jas

Het gebouw is geheel uitgevoerd in aardetinten en met gebruik van natuurlijke materialen. Dit draagt bij aan een gevoel van rust, veiligheid, warmte en comfort. Hierdoor voelt het gebouw als een comfortabele jas.

Toekomstbestendig

Het gebouw speelt sterk in op de mogelijkheid dat in de toekomst andere eisen gesteld worden. De indeling kan moeiteloos worden aangepast. De constructie, gevelopzet en het installatieconcept zijn op deze veranderingen ontworpen.

Kloek gebouw

Het gebouw staat in een omgeving, waarin het af en toe best guur is en

hard kan waaien. Daarom is het een kloek gebouw. Het heeft een heleboel kleine ramen maar ook een paar erkers voor een fijn uitzicht.

De huid van een komeet

De gevels zijn geïnspireerd op de huid van een komeet. De onderkant is heet geweest en is daardoor lichter dan de bovenkant. Als herkenbaar accent stralen dag en nacht sterren en de maan.

Plezier beleven

Ik hoop dat de gebruikers evenveel plezier zullen beleven aan het gebouw als wij hebben gehad bij het ontwerpen ervan!

★ ★
 ★ Meindert Eijgenstein
 bestuurder stichting Prisma Almere

★ Het onderwijs moest anders: ★ uitgaande van de vaardigheden van kinderen

Unieke strategie

Een basisschool kent normaal gesproken een klein budget. Waar zie je op een basisschool een kunstlokaal of een biologielokaal? Voor De Ruimte hebben we een uniek concept bedacht om dit te realiseren, en wel door partners binnen te halen, zoals het CKV (Coöperatie Kunstzinnige Vorming Almere) en Stad & Natuur. Zo bieden wij hen enerzijds ruimte voor naschoolse cursussen en anderzijds kunnen leerlingen tijdens schooltijd gebruik maken van de ruimte, de kennis en de materialen. Ik zie het als een ideale situatie dat activiteiten als judo en muziekles, die normaal gesproken tot de naschoolse activiteiten behoren, nu bij de school horen.

Het roer moest om

Wij, de groep brainstormers, waren het erover eens dat het onderwijs anders moest: meer aangepast aan de 21e eeuw, uitgaande van de vaardigheden van kinderen, goed van kwaliteit en betaalbaar. Eén van de manieren waarop wij dit op de Sterrenschool realiseren, is door leerkrachten zich te laten bekwamen op een bepaald vakgebied. Leerlingen volgen lessen per vak op hun eigen niveau. Onderwijsassistenten ondersteunen de vakleerkrachten.

Basis in orde

Op Sterrenschool De Ruimte wordt veel aandacht besteed aan rekenen, taal en lezen. De basis moet in orde zijn om je verder te kunnen ontplooiën. Een basisschoolkind moet met opgeheven hoofd de school uit kunnen stappen, met het gevoel: 'Ik heb de wereld iets te bieden'.

Afspraken met het rijk

Er zijn afspraken gemaakt met het rijk betreffende de vrije keuze van vakantiedagen op de Sterrenschool. De school draagt er zorg voor dat leerlingen door het schooljaar heen

voldoende uren les krijgen en dat het mogelijk is om 50 weken per jaar open te zijn terwijl er maar 40 weken vergoed worden.

Instituut van betekenis

Het onderwijs op De Ruimte draait goed, dit getuigt ook het laatste inspectierapport, maar de school komt pas in al zijn aspecten volledig tot zijn recht wanneer een leerlingaantal van 350 is bereikt. De samenwerking met De Schoor en Partou is uitstekend en maakt het mogelijk een uniek concept neer te zetten. Als bestuurder is het mijn doel om van Sterrenschool De Ruimte een instituut van betekenis te maken, voor heel Almere Poort en het zuidelijke deel van Almere. Het vraagt excellente medewerkers om dit te realiseren.

Solide partner

Tijdens de bouw van Sterrenschool De Ruimte en daarna is de gemeente Almere een uiterst betrouwbare en solide partner gebleken. Daarnaast ben ik heel tevreden over de uitstekende procesbegeleiding door Job van Velsen van Etuconsult. Zonder hen had de school hier niet gestaan. Een gebouw met een ruime maatvoering als dit geeft wel iets terug, je voelt de ruimte!

★ ★
 ★ René Peeters
 wethouder jeugd, maatschappelijke ontwikkeling, onderwijs en sport

★ Op een kindcentrum vindt de overgang van spel naar leren op een natuurlijke wijze plaats

Verwerkelijking droom

Sterrenschool De Ruimte is de verwerkelijking van een droom die ik al jarenlang koester. Mijn passie is het stimuleren van een goede ontwikkeling van jonge mensen. Een integraal kindcentrum, het samenbrengen van voorzieningen voor kinderen van nul tot twaalf jaar, helpt daar enorm bij. Deze passie draag ik niet alleen uit op gemeentelijk niveau, maar ook landelijk ben ik één van de trekkers van het fenomeen. Zo ben ik lid van de regiegroep 'Kindcentra 2020'.

Geen school

Een kindcentrum is geen school, maar een centrum waar de overgang van spel naar leren op een natuurlijke wijze plaatsvindt. Mijn ultieme streven is het recht voor alle kinderen vanaf nul jaar om zestien uur per week van een kindcentrum gebruik te kunnen maken.

Stevig fundament

Het is moeilijk om een huis te bouwen op een fundament van schotsen. Het samenbrengen van kinderopvang, onderwijs en maatschappelijke voorzieningen onder één bestuur geeft een stevig fundament. De gemeenteraad heeft deze pilot mogelijk gemaakt door een extra investering in duurzame maatregelen en in stenen voor de kinderopvang. De gemeente Almere zal per 1 augustus 2015 als één van de eerste gemeenten in Nederland het peuterspeelzaalwerk in de kinderopvang op laten gaan. Dit is een belangrijke stap in de juiste richting.

Almere Onderwijsstad

Almere was niet voor niets in het schooljaar 2013-2014 Nationale

Onderwijsstad. Eén van de aspecten waar de stad deze status mee verdiende, was het streven naar een doorgaande lijn van diensten voor kinderen van nul tot twaalf jaar. Dus bijvoorbeeld een naadloze overgang van dagopvang naar de basisschool. En het feit dat er één team is en geen versnippering, waardoor kennis over kind en gezin verloren gaat bij de overgang van de ene werksoort naar de andere.

Ideale situatie

Op Sterrenschool De Ruimte werken verschillende partijen samen als één team. Dit maakt overleg en overdracht onderling en naar de ouders toe gemakkelijk. Maar de uitvoering van het concept is nog niet helemaal klaar. In de ideale situatie zie ik bijvoorbeeld ook opvoedkundigen in het gebouw die ondersteuning kunnen bieden. Vergelijk het kindcentrum met een tuin: je plant erin wat goed groeit, aangepast aan de omgeving.

Toekomst zonnig

Het inwoneraantal van Almere groeit weer harder, de huizenverkoop trekt aan. Ik zie het zonnig in voor het leerlingaantal van Sterrenschool De Ruimte en het volledig ontplooiën van het ideaal. Hopelijk zal dit prachtige voorbeeld tot veel navolging dienen.

Vijf sterren

De vijf sterren zijn de speerpunten van Sterrenschool De Ruimte. Een sterrenschool is een modern en klantgericht instituut dat wordt opgebouwd rond vijf sterren:

- ★ Het hele jaar open van maandag t/m vrijdag van 7.00 tot 19.00 uur met flexibele onderwijstijden en vakanties;
- ★ Alle kinderdiensten vanaf 0 tot 13 jaar onder één dak;
- ★ Maatwerk voor ieder kind, optimaal gebruik van e-learning en ICT, in groepen en met individuele leerlijnen;
- ★ Uitblinkend in taal, rekenen en lezen;
- ★ Verbinding met de buurt, centraal punt voor bewoners, organisaties en lokale bedrijven.

[Meer informatie: sterrenschoolde ruimte.nl](http://sterrenschoolde ruimte.nl)

